

DOMOVINA

Izida dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Kopisti naj se izvolijo poslati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 3 koroške temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 10 vrn. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrť leta 2 kroni, katere naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Ob zaključku deželnozborskega zasedanja.

Po mirnem in uspešnem državnozborskem zasedanju sklicali so se pred mesecem deželni zbori k običajnemu poletnemu delovanju. Računalo se je, da bo pomirjenje duhov na Dunaju pomirljivo vplivalo na deželne zборе.

Ta up — je šel po vodi. Menda se nikoli nismo imeli v Avstriji toliko razdraženosti v deželnih zborih, kakor v pretečenem zasedanju. Skoraj polovica deželnih zborov ali ni bila popolna, ali pa je eden del poslancev dejansko obstruiral. To so slaba znamenja, ki živo kričijo po radikalni izpremambi obstoječih deželnozborskih volilnikov.

Kakor v marsičem, se je tudi pri tej pravi v Avstriji delalo s parno naglico brez stvarnih studij za bodočnost.

Pravzaprav je bila prva in zadnja pregreha razdelitev dežel po vodnih in gorskih mejah, ne pa po edino pravih narodnostnih skupinah. Kako lahko bi se bilo tačas izogniti marsikje nesrečni dvojezičnosti, ki je vir vsem prepričom in strastnim bojem, kateri groze vsako blagostanje dežel podkopati ter končno ugled in moč državi vzeti.

Kaj pomaga sedaj krpati ponesrečene volilnike, ko pa imajo do tega oblast v vsaki deželi ljudje, katerim je bore malo za dosego miru, temveč le za nadvlado. To so pokazali Nemci v štajarskem deželnem zboru.

Sicer pa ni preosnova deželnozborskega volilnika iznajdba nemških poslancev na štajarskem. Direktne in tajne volitve z volilno kurijo delavcev se bodo v najkrajšem času uvedle v vseh avstrijskih deželnih zborih. Za takšno preosnovo je baje tudi dunajska vlada, a drugih izprememb pa ne. To naj bi bila nekakšna vada, pridobiti začasno soglasje v deželne zборе.

Pretečeno, oziroma še tekoče deželnozborsko zasedanje se je tedaj vršilo v večini dežel v znamenju narodnih bojev.

Kako je v tem oziru v štajarskem deželnem zboru, bo pač vsakemu rodoljubu znano. Zbor je bil polovičarski, ker slovenskih poslancev ni bilo v Gradcu. Naši volilci so tudi slišali opravičevanje naših poslancev, zakaj jim ni mogoče zborovati z nemškimi oboleži. Značilno je, kako je obsodil nek ugledni, Slovanom naklonjeni list izstop rutenskih poslancev iz gališkega deželnega zbora. „Morda so pritožbe Rutenov opravičene, toda zistem bežanja mora se vkljub temu najodločnejše obsoditi. To je strupena rastlina, ki je zrasla na tleh avstrijskega ustava.“

Doseči ne morejo Ruteni s svojim izstopom nič, ker ne napravijo deželnega zbora nesklepčnega. Pa to je v daljni Galiciji. O štajarskem deželnem zboru so hvalisali nemški časopisi, da bo vkljub izstopu skrbel tudi za slovenske potrebe.

Da, z deželnimi podporami za pruska društva, katerih namen je sovražni gnetni in duševni samostojnosti, skrbijo nemški gospodje v Gradcu za nas tako toplo, da nas bo pri tej skrbi — kmalu konec.

Kranjski deželni zbor je mirno zboroval ter tudi marsikaj dognal. Mir v kranjskem deželnem zboru je vsled tega, ker je slovenska večina dostojna in popustljiva, tako, da se par nemških poslancev čuti v tem zboru — „čisto doma“. Ko bi hoteli biti Slovenci maščevalni, lahko bi si tu privoščili zadoščenje za Gradec.

Tudi koroški deželni zbor je imel nemoteno zasedanje, ker dvojica slovenskih poslancev ne pride pri nemški brutalnosti nikjer v poštev.

Ravno tako idilično je bilo — vsaj na videz zasedanje goriškega deželnega zbora. Bojne sile, katere so goriški slovenski poslanci dosedaj porabljali zoper skupnega narodnega zatiralca — Italijana, potrebovali so letos slovenski poslanci za — medsebojno pobijanje, ker so razdeljeni v dve stranki. Vendar so politično važne predloge in interpelacije navadno podpi-

sovali poslanci obeh slovenskih strank. To je dobro znamenje, da še strankarska strast ni oslepila narodnih čutil.

Istrski deželni zbor je bil prava slika italijanskih spletk in nagajivosti. Ker so si italijanski poslanci vtepli v glavo, da nočejo zborovati v Kopru, temveč v Poreču, zapustili so z ostrim protestom deželni zbor. Skoraj nekaj nazaslišanega, da obstruira večina poslancev.

Podobno se obnašajo tudi Italijani v tirolskem deželnem zboru, ter hočejo izsiliti ločitev dežele, kar bodo pri svoji vztrajnosti tudi dosegli.

O izstopu rutenskih poslancev iz gališkega deželnega zbora smo že zgoraj govorili.

V bukovinskem deželnem zboru so takozvani Mlado Rumuni ostro obstruirali zoper vlado.

Češki deželni zbor je imel tudi enkrat še dokaj mirno zasedanje. Najvažnejši sklep je uvedenje direktnih volitev v kmečkih občinah.

V nižjeavstrijskem dež. zboru so imeli par zelo viharjih dni. Iz dunajskega mestnega sveta so namreč zanesli tudi v deželni zbor ono „olikano“ obdelovanje krščanskih socialistov in Židov z najgršimi psovki.

Najpametnejši korak je storil dalmatinski deželni zbor, ki je sprejel Klaičev predlog, naj se proglasi hrvaščina za deželni jezik tudi pri vseh notranjih uradih.

Naše težnje.

Vedno smo povdarjali stališče, da si svoj narodni značaj, svoj jezik, sploh, z edno besedo, svojo narodnost zamoremo zagotoviti le, ako bomo gospodarsko močni in neodvisni. Vsa naša stremjenja gredo za splošnim zboljšanjem položaja našega naroda.

Ako bi tega ne bilo, zgubila bi naša narodna borba vsaki smisel. Kaj bi nam pomagalo, če bi dobili dovolj slovenskih šol, ne le ljudskih,

LISTEK.

Spletkarica.

Spisal Juraj Lubič.
(Dalje.)

„Ne bodite vendar tako čudni, gospod doktor,“ karala ga je z ljubeznjivim nasmehom. „Vendar se boste nekoliko okrepčali — tu — tu izvolite kapljico najboljšega domačina — prav iz srca Vas zahvaljujem, da ste me pomirili — že nekaj noči mi skrb ni dala spati — prosim pijte, saj ni strupen, hihhi — — — Nište še povedali, kako ste se v našem mestu privadili, ste li zadovoljni?“

„Hvala,“ odgovori dr. Pavnovič suhotno. „Dolg čas vam mora biti,“ hiti gospa Hedvika, boječ se, da bi jej zdravnik ne utekel. „Sami ste. Ste li že pozabili, kaj je Bog rekel, ko je Adama ustvaril — človeku ni dobro samemu biti. Se li niste še odločili za premeno stanu? — Mlada, lepa gospa — to bi bilo nekaj za vas! Pa kaj to! Dandanes je svet praktičen, ni treba ravno ženiti se — — —“

Skušnjava pomaknila se je proti dr. Pavnoviču, kateri se je takoj odmaknil, kakor da bi se bil dotaknil žrjavice.

„No, no!“ žuga gospa Hedvika z zvonkim nasmehom. „Se me li bojite? Nisem tako nevarna, hihhi. — — — Zakaj nič ne govorite, kaj nimate nič življenja — tak fin, mlad gospod! Lahko bi živeli, da bi vas vse zavidalo!“ — — —

Zopet se je gospa Hedvika pomaknila k zdravniku, ki je cel čas sedel kakor lipov bog poleg nje.

„Boste vendar enkrakt trčili z menoj! — Bala sem se za vas zelo — sedaj pa — — — sedaj pa mi je tako toplo pri vas, tako ste se mi priljubili — — — Bog vas živi, gospod doktor!“ — — —

Dr. Pavnovič, katerega je v taki bližini gospe Hedvike že vročina spreletavala, je skočil, kakor da bi ga bil gad pičil, raz divan, ne da bi pil in se je že odpravljal, da odide.

Gospe Hedviko je to zbudilo v srce, a kazati sedaj tega ni smela. Stisnila je krčevito svoji ustni, je vstala in stopila za doktorjem. „Gospod doktor, sem vas li žalila?“

„Ne, ne, nimam časa.“

„Ne bodite hudi — gospod doktor — ostnite še vendar nekoliko minut — privadila sem se na vas — hvaležna sem vam — kako vam naj povrnem — — —“

Padla mu je okolu vratu, šepetajoč mu v uho: „Li res ne želite ničesar? — — — doktor! — — — Ljubi doktor — — — prijatelj!“ — — —

Ko je dr. Pavnovič čutil vroč dih gospe Hedvike na svojem licu, se je stresel po celem životu, kakor bi ga bil kdo z ledeno vodo polil. Osvobodil se je ne prav nežno gospejinega objema ter je dirjal s plahim obrazom, kakor da bi bil ravno ušel iz zverinjaka, na prosto, pustivši osramočeno gospo sredi sobe. — — —

„Torej vse zaman,“ vzkliknila je polglasno, obupno se vrgla na divan in se zjokala.

II.

Minilo je nekaj tednov.

Dr. Pavnovič je prišel z dopusta, na katerem si je pridobil fizikalni izpit in — mlado, ljubko gospo.

„Glejte no!“ čudili so se ljudje, „Torej zaroden je bil — ta tiha voda! Sedaj umejemo

temveč tudi gimnazij, realk, ako so pa naši ljudje sami siromaki, kateri svojih otrok ne morejo pošiljati v višje šole. Javno je torej kakor beli dan, da morajo biti cilji, za katerimi stremimo, vseskozi praktični, ki se dajo torej združiti in označiti v besedah: Blagostanje našega naroda.

Da pa se mi pri tem poslužujemo za sedaj tudi idealnega orožja, da ljudstvo navdušujemo za narodne ideale, je povsem umevno, ker mi moramo narod še le buditi in vzgajati. Ako ne bi povdarjali vedno in vedno naših idealnih stremiljenj, ne bi naroda nikdar vzbudili iz njegovega spanja k novemu, čilejšemu življenju. Narod bi ostal nezaveden, bi se s časoma potujčil, in potem bi se nam dogodilo, da sploh ne bi bilo tu nikogar, ki naj bi ga rešili tudi gospodarski.

Najprej treba narod vzdramiti v življenje in ga navduševati za idealna stremiljenja. Tem je nezaveden narod bolj dostopen, nego pa velikim gospodarskim problemom, ker so ti poslednji veliko težavnejši in zahtevajo gotovo stopinjo dozorelosti.

Prvi pogoj za uspešno gospodarsko gibanje je torej, da imamo za seboj narod, ki se zaveda samega sebe. Sredstva, katerih se poslužujemo v borbi za naša narodna prava, morajo odgovarjati sočasnemu razvoju naroda!

Govorili smo v ednem zadnjih člankov o sredstvih in načinih, s katerimi vzbujamo narodno zavest in vzgajamo ljudstvo, da nas bo skupna prosveta in živa narodna zavest edinila in krepila. Stari Grki so bili istotako kakor mi Jugoslovani razdrobljen narod; sestojali so iz več plemen in držav, pisali so več narečij, v njihovih državah niso vladale edneke ustave, oni niso molili vsi istih bogov, ali oni so se vsi čutili Grke. Često so se bili medseboj, ali na svojih skupnih narodnih igrah, znanih pod imenom olimpijske, so bili vsi združeni, vsi so se čutili medseboj brate. Pri teh igrah so krepili misel o edinstvu grških plemen, in med njimi so ponehaval prepri in boji, a zaedno se je budila v njih narodna zavest kakor obrana cele Grške proti inozemstvu.

Moderni narodi so se naučili mnogo od starih Grkov. Mi imamo na razpolago mnogo več sredstev za vzbujanje narodne zavesti in za širjenje prosvete, kakor pa so jih imeli oni; mi imamo v prvi vrsti tisk, razna hitra občila, a tudi v prirejevanju narodnih svečanosti smo napredovali od starih Grkov. Poleg narodnogospodarskih, književnih in umetniških društev imamo razna sportna in posvetno zabavna društva. Našo pažnjo zaslužujejo tu le ona, ki goje različne sposobnosti, krepé narodni duh in narodno misel; to so zlasti pevska in telovadna društva.

Veliki narodi so uvideli že davno njihovo važnost, ter jih državna oblast in vladarji sami podpirajo, a za nas, majhne, razcepljene in ponizane narode, taka društva niso samo koristna, temveč vprav potrebna. Ni dolgo temu, ko je stopil nemški cesar ob Reni v vrste nemških

pevcev, in pel skupno z njimi rodoljubne pesmi. Na Dunaju je umrl nedavno bogataš, ki je zapustil prvemu dunajskemu pevskemu društvu veliko vsoto, ker je bil prepričan, da je njegova naloga krasna in plemenita.

Nemci niso ostali samo pri snovanju poedi njih pevskih društev, temveč so se vsa društva zvezala v edno veliko zvezo. Središnja uprava te pevske zveze priredi vsako leto v drugem kraju splošni sestanek pevcev, a takšen sestanek je prava narodna svečanost.

Ali ne bi bila pri nas še stokrat bolj potrebna zveza vseh slovenskih pevskih društev? Na ta način bi se zbliževali vsi Slovenci, kar bi jako mnogo pomoglo k slogi in edinstvi. Takšna zveza bi bila v stanu jako mnogo storiti za širjenje slovenske ideje.

A katero čuvstvo je plemenitejšo od ljubezni do domovine, katero delo je krasnejše od dela, narodu v prid?

Naše politične razmere niso preveč vesele, zato moramo gledati na zboljšanje našega položaja. Narodne slavnosti, shodi, kjer odmevajo rodoljubne pesmi, kjer se čujejo navdušeni govori, bude v našem ljudstvu narodno zavest in ponos. Kar je tujega, se mora umakniti slovenski ideji! Uvažujoč dosežanje uspehe slovenskih pevskih in drugih društev, in zaupaje v njihov še lepši napredek v bodočnosti, priporočamo vsakemu rodoljubu, da podpira po možnosti naša društva. Naša društva pa bodimo k vztrajnemu čvrstemu in uspešnemu delu narodu v korist!

Celjske in štajarske novice.

(Štajarski deželni zbor.) Seja dne 12. junija. Utemeljuje se predlog poslanca Krenna za izpremembo zakona o reji goveje živine. Občini Passail so dovolili za napravo vodovoda 3000 K prispevka. Za zgradbo novega mestnega gledališča v Gradcu prepusti dežela brezplačno stavbeni prostor v obsegu 2583 kvadratnih metrov. Občini Žusem so dovolili pobirati 122% obč. d. klade. Dovolijo se naslednje podpore: odseku za razstavo učil v Gradcu 400 K, muzejskemu društvu v Ptuj 2200 K, mariborskemu dirkalnemu društvu 200 K. Ostale prošnje za podpore so se sprejele skupno (an bloc), med temi je tudi podpora graškemu gledališču v znesku — 20.000 K. — Seja dne 15. junija. Deželni odbornik dr. Reicher naznani pismeno, da odloči odborništvo. Nadomestna volitev se odloči prihodnji teden. Predložijo se poročila deželnega odbora glede zdravilišča za jetične, naučnega odseka glede izpremembe šolskega zakona za realke, finančnega odseka glede uravnave plač šolskih slug ter gled. bolnišnic v Ljubnem in Mariboru. Poslanec grof Kottulinsky poroča o štajarskem pomožnem zakladu, ki je že dosedaj narasel na 156.000 K ter predlaga, da se doda iz deželnih sredstev Štajarske 5000 K, a od prihodnjega leta naprej naj se v ta namen postavi vsako leto v deželni proračun 1000 K. Sprejeto. Posl. baron Rokitsky utemeljuje svoj predlog gled. izločitve gozdnih in pašniških servitut. V tem

oziru očita govornik velike krivice samostanoma Admont in Lambrecht ter deželnemu gozdarskemu oskrbništvu nasproti kmečkemu prebivalstvu. Posl. Feyrer utemeljuje svoj predlog gled. preložitve okrajne ceste iz Fronleiten v Passent. — Še bi bili zborovali, a po 12. uri zahteva posl. Wagner, da se dožene sklepčnost. In res je bilo premalo poslancev navzočih, valed česar se je morala seja zaključiti.

(Na meščanski šoli v Celju) je bilo koncem letošnjega šolskega leta v vseh treh razredih 110 učencev; med temi jih je 41 rojenih v Celju, 15 v celjski okolici, drugi so pa od drugod. Po narodnosti je zaznamovanih v letnem poročilu 64 učencev za Nemce, in 45 za Slovence. Prvi red v spričevalu je dobilo 85 učencev. Za prihodnje šolsko leto se bodo sprejemali učenci dne 14. in 15. septembra t. l. v ravnateljevi pisarni meščanske šole.

(Za prenovitev poslopja višje gimnazije v Celju) se je zaprosilo tudi mestno občino prispevka 1880 kron. Mestni očetje pa so izjavili, da ne dajo ničesar, ker na tem starinskem poslopju sploh ne pomaga nobeno krpanje, temveč bo treba že enkrat misliti na novo zgradbo. Tega mnenja smo tudi mi.

(Velik greh smo zakrivali.) tako poroča „Deutsche Wacht.“ Prestavili smo v Trst mesto sina dr. Otto Pommerja, očeta poslanca dr. J. Pommerja. No, sedaj se bo pa politika v Avstriji postavila na glavo, četudi samo v možganih nekaterih politikov celjskega nemškega lističa.

(Neprevidnost.) Učenec v Celju, Karol Guček iz Kozjega, se je igral s patrono, ki se mu je v roki užgala ter mu odtrgala tri prste leve roke.

(Kaj pa imate s celjsko okolico?) V Celju obstoji nekaj mesecev sem društvo nacionalnih nemških pomočnikov (Deutsch-völkischer Gehilfenverein). To društvo je sklenilo pri zadnjem svojem občnem zboru, da bo prirejalo počne shode v okolici. Vaše modrosti slovenski okoličani ne potrebujejo. Vemo, po čem vam skele prsti!

(Duhovniške premembe.) G. Ivan Bohaneč, župnik v Svetinjah, je imenovan za knezoškofjskega svetovalca. Premeščen je kaplan g. Josip Panič iz Rajhenburga k Sv. Antonu v Slov. gor.

(Nove sv. maše.) Martin Lenart, 11. avg. Sv. Lovrenc na Drav. polju; Anton Novak, 18. avg. Dobje pri Planini; Anton Pučnik, 4. avg. Konjice; Jakob Rauter, 18. avg. Ljutomer; Ant. Strgar, 4. avg. Pišce; Franc Stubeč, 25. avg. Sv. Križ na Murskem polju; Evald Vračko, 4. avg. Sv. Magdalena v Mariboru; Ivan Zajc, 4. avg. Špitalič na Kranjskem; Maks Gorihar, 11. avg. Braslovče; Peter Gorjup, 18. avg. Sv. Peter v Sav. dolini; Josip Lončarič, 25. avg. Grabe pri Središču; Jakob Rabuza, 4. avg. Sv. Jurij ob juž. železnici; Maks Vraber, 25. avg. Kaplja pri Arnovžu; Ivan Zakošek, 25. avg. Sv. Vid pri Planini; Ivan Arnuš, 11. avg. Ptuj; Franc Hliš, 4. avg. Sv. Mihael pri Šoštanju; Franc Tranc, 28. julija, Radgona.

vse njegovo obnašanje. Pa kako je znal to prikritivati! Sicer pa, kaj to komu mar! Prav je imel. Saj se ve, kaki ljudje so v malih mestih. Zavist je nevarna kača, ki bi znabiti še ljubavno zvezo s spletkami, denuncijacijami in vsemi svojimi pripomočki razdrila. Kdo ve! Saj bi se to ne zgodilo prvokrat. Sedaj pa ima ženka. Pa kako je fletna, lahka, kakor bi jo bil cefir prinesel na svojih duhtečih krilih, ljubeznjiva, prijazna, vesela, kakor vse Dunajčanke. Bog vedi, se bosta li razumela ta dva! Ona tako živa, kakor iskra, on pa mrtev, kakor zima Sicer pa pravijo, da se zakonca privadita drug drugemu. Tudi ta dva se bosta privadila. Gotovo bo dr. Pavnovič postal ves drugačen — ne bo več tako resen, zamišljen, oduren, suhoparen, kakor pred izpitom, pred zakonom. Ko bi drugega nič ne bilo, že svoji ljubljenci se mora žrtvovati, katera je kot Dunajčanka gotovo vajena živahnega življenja.

Tako so ugibali ljudje. Pa so se motili. Dr. Pavnovič je bil vedno enak. Njegova gospa ga je dobro poznala. Vedela je, da je dobila uzornega

soproga, moža, ki sicer ne zna kramljati, kakor moderni piskarji, ki pa tem globokejšo čuti.

Spoznala sta se bila, ko je bil dr. Pavnovič še dijak. Stanoval je pri njenih starših, ki so imeli nekaj malega premoženja in so s tem podpirali siromašnega, a marljivega dijaka iz golega usmiljenja. Edina hčerka, tedaj nežna blondinka, ki je stoprav pričela spoznavati življenje, je časih zabavala dijake s sviranjem na glasovirju, pri kateri priliki je pokazala, da se je povzpela visoko preko mej navadnega diletantizma.

Mlademu dijaku, ki sam ni bil muzikaličen, so umotvorili Mozarta, Beethovna, Chopina, Schuberta, Rikarda Wagnerja in enakih glasbenih demonov segali globoko v srce. Govoril ni nič, saj ni znal izraziti svojih čutov, katerih so mu bile prsi polne. Samo zamislil se je, zahvalil se po svoji navadi in šel. To se je dogajalo ob vsaki priliki. Mladenič je spoznal, da se včas v njegovi notranjščini važen preobrat, kateremu ni vedel dati imena. Vedel ni, da je nagajivi Amor spustil svojo sladko puščico v njegovo srce. Zaljubljen se je bil v zalo dekletce, toda, dasi ni nikdar nič omenil o svojih čutih, je ona vendar

spoznala položaj. Ženske imajo nenavadne oči. Te vidijo skozi najdebelejši zastor, in kar očem primanjkuje, to dopolni sluh.

Bila sta mnogokrat sama v domačem stanovanju, a nikdo ni bil zapazil kaj posebnega na njih, čutila pa sta oba, da sta se jima srca približala, vendar do odkritja ni prišlo.

Ko je dr. Pavnovič svoje študije končal, se je od mlade gospice poslovil, kakor navadno kadar je za malo časa odhajal domov, vendar se je njej zdelo, da jej je pri slovesu roko bolj stisnil in da je bil njegov pogled moker.

Ko je postal zdravstveni asistent v Medgorju, bila je njegova prva misel Angela. To misel je rodila hvaležnost. Kje bi bil sedaj, ko bi ne bil dobil od njenih staršev tako izdatnih podpor. Čutil je pa tudi, da brez Angele ne more živeti. Ta čut ga je tako zavzemal, da je nekega dne kar sel in pisal Angelini očetu, častniku cesarske telesne straže, pl. Liebhofu. Obrazilil mu je v uradnem slogu vse in končno prosil Angeline roke, ako je še prosta.

(Dalje prihodnjik.)

(Učiteljske spremembe.) Pomožna učiteljica gđ. Cilka Teržan je premeščena v Čadram, v Zreče pa pride absolvirana učiteljica gđ. Amalija Tribnik.

(Razpisane učiteljske službe.) Definitivno je popolniti po edno učno mesto na sledečih šolah: Griže, Dobrna (II), Čadram, Loče, Zibika, Mozirje, Gorica, Jurklošter (II), in Sv. Vid pri Planini.

(Profesorska služba v Mariboru) na odtodni državni gimnaziji za klasično filologijo z nemškim in slovenskim jezikom je popolniti z začetkom prihodnjega šolskega leta. Prošnje je vlagati službenim potom pri dež. šolskem svetu do 5. avgusta t. l.

(Odložen notarijat.) Notar v Radgoni gosp. dr. Fr. Fuhrmann, je opustil svojo službo.

(V Mozirju) se je šola zopet otvorila, ker je bolezen med šolsko mladino popolnoma prenehala.

(Čitalnica v Brežicah) priredi koncert glasbe o. kr. peš. polka št. 53 s sodelovanjem čitalniškega pevskega zbora, ki bo v nedeljo dne 21. julija 1901 na vrtu „Narodnega doma“. Pričetek ob 5. uri. Od 7 do pol 9 ure odmor. Vstopnina 1 krona. Odbor.

(V Trbovljah) bo v nedeljo, dne 21. julija t. l., v gostilni g. Dolničarja na Vodi, vojaški koncert godbe 27. pešpolka. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina za osebo 50 kr., za rodbino 1 gld., rudniški delavci in njih družine za osebo 20 kr.

(Slov. kmečko društvo za šmarski okraj) priredi v nedeljo, dne 21. t. m. v Pristovi v gostilni društvenika g. Vehovarja, javen društven shod, na katerem se bo razpravljalo o važnih kmečkih zadevah. Člani društva se vabijo, da se udeležijo prav mnogobrojno shoda. Pristop imajo tudi od društvenikov vpeljeni gostje. Začetek ob 3. uri popoldne.

(Šmarje pri Jelšah.) Pretečeni teden smo imeli v bližini trga dva požara. V nedeljo zjutraj zgorela pa je F. Fecl nu hiša. Žena je zakurila v peč, in užgale so se baje saje. Škode je na vseh treh krajih precej.

(Biskup Strossmayer) je prišel tudi letos dne 12. t. m. na Slatino.

(Smrtna kosa.) V Ljutomeru je umrla so proga ondotnega učitelja gospa. Tilka Čeh. V Mariboru pa je umrla soproga lanske jesen umrlega nadučitelja pri Sv. Marjeti na Pesnici, gospa Mar. Kovačič. Pokoj rodoljubnim ženam!

(Desetletnico bralnega društva) s koncertom prirede pri Sv. Andražu v Slov. goricah v nedeljo, dne 21. julija t. l. na vrtu g. Toša. Začetek ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vlijudno vabi odbor.

(Zakaj rabijo naš denar v Gradcu?) Lansko leto se je zbralo več pevskih društev, tudi iz Nemčije v Gradcu, da potrdijo „mit Sang und Klang“, da je Gradec najbolj nemško mesto. Slavnost je minila brez posebne nesreče, le stroški so ostali nepokriti. Toda čemu je dežela s svojim mošnjičkom? Brez pomisleka so dovolili nemški poslanci v ta namen 10.000 K. Tudi spodnještajarski Slovenci imamo svoje veliko pevsko društvo. Kaj pa je temu dežela prispevala pri prirejanju koncertov v Ptuj in t. d. O niso nas pozabili; poslali so h koncertom — orožnike in ovadne.

(Šolske kuhinje na Štajarskem.) V pretečenem letu je bilo pri nas 229 šolskih kuhinj, v katerih je dobivalo opoldansko hrano 13.337 otrok. Stroški za to so znašali 37.116 K. V 15 šolskih okrajih še nima 157 šol takih kuhinj.

(Slaba vest graške gospode.) V štajarskem deželnem zboru je prišel pretečeni petek zopet oni trenotek, ko je graška gospoda uganjala prusko politiko z našim denarjem. Dovolilo so se namreč izdatne podpore iz deželne blagajne raznim prusofilskim društvom, kakor „Südmark“, „Schulverein“, „Studentenheim“ itd. Politikujoči deželni gospodarji so se vendar to pot zbal slovenskega javnega mnenja ter so dotične podpore dovolili kar skupno (en bloc), tako, da še danes niti ne vemo, koliko se podpisali v poedine namene. Pa že ostale podpore so nezasišane. Tako naj dobi nemško gledališče v Gradcu kar 20.000 K. To je ogromna vsota, od katere Slovenci ne dobimo ni-

duha, a denar je vendar ravno tako tudi naš. Tudi podpore raznim nemškim dirkalskim, telovadnim in umetniškim društvom prizadenejo le naš žep brez najmanjše koristi. Kako bi se s tem našim denarjem dale otirati solze v domači gospodarski bedi, če bi imeli Slovenci svoj oddelek! Ne nehajmo tirjati vztrajno in odločno: „Proč od Gradca!“

Dijakom!

Prišel je za vas veseli čas počitnic, da se odpočijete od napornega dela med šolskim letom, da si nabereite novih moči za poznejše delo, da se okrepčate duševno in telesno. Lep je čas počitnic — samo vsak ta čas ne porabi vestno. Ni prav, ako bi v počitnicah samo počivali ali celo lenuhali, ampak tudi počitnice naj vam ne bodo le v počivanje in uživanje, ampak tudi v počitnicah glejte na to, da si širite duševno obzorje. Prepričani smo, da stori to pretežna večina dijaštva. Kako se pa v počitnicah najlepše širi duševno obzorje? Po mojem mnenju skoraj najbolj s potovanjem. Potovanje bistri človeku razum, utrjuje njegov značaj in ga krepi tudi telesno. Zatorej, dijaki slovenski, posnemajte tovariše češke, nemške itd., ki visoko cenijo potovanje — in vzemite v roke palico popotno. Nekaj potrebnega drobiža se že dobi, sicer pa dijak vedno lažje ceneje potuje, kakor pa drug človek.

Vi vsi dijaki ljubite prav srčno našo prekrasno domovino slovensko. Pri raznih napitnicah in drugod povdarjate lepoto zemlje slovenske — vse to je lepo in prav. Toda še bolj jo boste ljubili, še bolj se boste zanimali za njene naravne krasote, ako jo boste spoznavali.

Dandanes je potovanje tako olahkočeno, da res ni lepo, ako se še najdejo ljudje inteligentnejših slojev, narodnjaki, ki pač vedo, da je Bled, naš Bled „podoba raja“ — a videli ga še niso. Najdejo se še taki, ki s ponosom pravijo: naša slovenska metropola je „bela Ljubljana“, vendar še niso hodili po ulicah ljubljanskih. Postojnska jama, Cirkniško jezero, skaloviti Kras, solčna Gorica, Trst ob Jadranskem morju itd., vse to jim je znano — iz knjig, časnikov in govorice — toda le samo iz navedenega. In pa naše planine „kras zemlje slovenske“!

Dijaki, sedaj imate čas in priliko! Ven v svet — od sela do sela — spoznavajte našo domovino! Nikdar ne boste obžalovali!

Še nekaj. Slovensko planinsko društvo daje dijakom, ki se zglasijo, legitimacije za prosto bivanje v njenih planinskih kočah. Za prenočevanje se plača navadno 50 kr. do 1 gld. 50 kr. in še više — vse to ima dijak, ki se lahko izkaže z društveno legitimacijo zastoj. Ali ni to udobno? Take legitimacije se dobijo pri osrednjem odboru v Ljubljani ali pa pri podružnicah. Na Štajarskem imamo dve podružnici „S. P. D.“ — Savinsko v Gornjemgradu in Podravsko v Rušah.

Svetoval bi vam, dijaki, potujite mnogo in pred vsem si oglejte in oblazite naše predivne planine, na katerih vidite velik del zemlje slovenske.

Tedaj na noge! Le oni ve prav ceniti svojo domovino, kateri jo pozna!

Druge slovenske novice.

(Sodnikom v Žužemberku) je imenovan sodni pristav, g. Iv. Modrinjak v Mokronogu.

(Poljudna predavanja.) Odposlanci, katere so imenovala društva „Slovenska Matica“, „Zdravniško društvo“ in „Slovenski Pravnik“ za posvetovanje o prireditvi poljudnih predavanj v prihodnjem zimskem času, so sklenili, da prirediti predavanja vsaj vsako drugo nedeljo v kakem javnem prostoru v Ljubljani. Po drugih večjih mestih so že davno vpeljana taka predavanja; da so tudi v Ljubljani prišli na to idejo, je vse hvale vredno. To bo naša „ljudska univerza“.

(Javni izpit na zavodu za gluho-neme otroke v Ljubljani) se je vršil dne 14. t. m. Letos je bilo 25 gojencev; navzoče goste, ki so došli k izpitu, je presenetil velik vspeh, ki so ga dosegli gosp. učitelji z poučevanjem gluho-neme dčce.

(Velika dobrodelna slavnost) slovenskega delavskega pevskega društva „Slavec“ v Ljubljani na korist pogorelcem, se je vršila dne 14. t. m. ob veliki udeležbi občinstva, in se je veselica vsestranski izvrstno obnesla.

(Na I. mestni višji dekliški šoli v Ljubljani) je bilo koncem šolskega leta v treh letnikih 85 gojenk; z odliko jih je dovršilo 26, prvi red je dobilo 55 učenk.

(„Glasbena Matica“ v Ljubljani) je imela v preteklem šolskem letu 457 gojencev in sedem učnih moči. Dohodkov je imelo društvo 21.985 K, izdatkov pa 21.303 K.

(Slovenska tovarna za cikorijo) Ljubljanski trgovec g. I. Jebačin, otvori v kratkem na Glincah pri Ljubljani, domačo tovarno za cikorijo. V tej tovarni se bode izdelovala tudi kava, katero na korist družbe sv. Cirila in Metoda zalaga g. Jebačin.

(Ustrelil se je) v Ljubljani v tivolskem gozdu 50letni A. Hudovernik, podobarski pomočnik. Bil je slaboumen.

(Letošnji vojaški manevri) se začnejo z brigadnimi vajami okoli Kranja dne 16. avgusta, a glavne vaje se vrše na Notranjskem. Pri tej priliki bo potovalo pred 14. avgustom več vojaških oddelkov tudi skozi Celje in Vransko na Gorenjsko.

(Zepet velik ogenj.) Dne 11. t. m. je začelo goreti v Sošicah (Gornje selo) v Žumberku, in je ogenj v pol ure vpepelil celo vas. Brez strehe je zopet mnogo ljudij, škoda je cenjena na čez 70.000 kron, a zavarovana sta bila samo dva. Beda je velikanska.

(Vsled čebelnega pika umrl) je minulo nedeljo nek dveletni otrok v zagoriški občini pri Višnjigori. Napadel ga je roj čebel in tako opikal, da je moral otrok umreti.

(Toča je pobila) dne 13. t. m. v vipavski dolini. Posebno so prizadete občine Št. Vid, Podraga, Mavče, Lože, Slap in Budanje.

(Pogozdovanje Krasa.) Lansko leto se je na kranjskem Krasu pogozdilo na novo 21.579 oralov sveta, 51.357 oralov pa se je popravilo. Pri pogozdovanju leta 1900 je bilo 2147 delavcev; dotični stroški so znašali 21.123 kron. Doslej se je za pogozdovanje Krasa porabilo že 26.850.630 sadik. Za tekoče leto so proračunani stroški pogozditve na 41.846 kron.

(Nezgodna in samomor.) Celovski trgovec Doberneg je na lovu dne 13. t. m. po nesreči obstrelil nekega lovca; ker je Doberneg menda menil, da je lovec smrtno zadet, je obrnil puško proti sebi in se trikrat ustrelil. Bil je takoj mrtev.

(Ustrelil se je) v Celovcu v vojašnici računski narednik Maričnik iz strahu pred kaznijo; služil je že 12 let.

(Nova postaja.) V nedeljo se je na tržaški progi južne železnice med postajami Nabrežina in Grinjan odprla postaja Sv. Križ za osebni promet.

(Trtna naš) se širi tudi po Istri. V okolici Fazane so zasledili tri kraje, kjer se je trtna naš pojavila precej močno.

(Na hrvaškem gimnaziju) v Pazinu v Istri je bilo v pretečenem šolskem letu 122 dijakov; od teh je bilo 98 Hrvatov, Slovencev pa 23.

(Pripravnica za hrvaško učiteljsko v Pazinu) S prihodnjim šolskim letom se ustanovi menda v Pazinu hrvaška pripravnica za dijake, ki žele vstopiti v učiteljsko. Laški listi besne radi tega in vpijejo, da Slovane vlada podpira njim na škodo. Hinaenci!

(Laški politični shod.) Neko laško politično društvo je imelo dne 14. t. m. v Rovinju v Istri shod, na katerem je poročal poslanec Rizzi o političnem položaju. Pozival je laške poslance k odločni opoziciji, ker vlada ni ustregla željam Italijanov. Sprejela se je brzojavka, ki izreka trentinskim Italijanom svoje simpatije ter naglašja, da se morajo vsi avstrijski Lahi z vso močjo zavzeti za to, da dobi Trident svojo avtonomijo.

Deželni zbori.

V kranjskem deželnem zboru je v nadaljni seji dne 13. julija poslanec Višnikar poročal o prošnji županstva v Postojni za podporo meščanski šoli. Zbornica je sprejela predlog

finančnega odseka, da prevzame plačevanje učitelstva na tej šoli dežela, in resolucijo poslanca Pfeiferja, naj dežela prevzame meščansko šolo v Krškem. Poslanec dr. Papež je poročal o deželni prispevku za napravo ulice, ki je projektovana za novim deželnim dvorcem v Ljubljani. Zbornica je sklenila, da ljubljanski mestni občini dovoli primeren prispevek za napravo nove ulice; za notranjo opravo deželnega dvorca pa je bilo dovoljenih 60.000 kron kredita. Posl. Lenarčič je poročal o prošnji županstva Šmihel-Stopič za pomoč zoper cigane. — V seji dne 16. t. m. stavi poslanec Schwegel naslednji nujni predlog: 1. Vladi se priporoča zgradba železnice od Tržiča do Kranja; 2. zgradba železnice od Trebnjega do Št. Janža; 3. deželni odbor naj stori potrebne priprave za ostale lokalne železnice, ki bi bile potrebne v deželi; 4. deželni odbor se pooblašča v ta namen najeti sposobno osebo, ki bi vodila priprave; v ta namen se dovoli 10.000 K kredita. Posl. Žitnik je pri poročilu o sirotinskih blagajnah stavil resolucijo: „Deželnemu odboru se naroča, naj vse potrebno ukrene, da se tudi na Kranjskem ustanove skupne sirotinske blagajne.“ Dr. Tavčar poroča o predlogu barona Schwegla, naj se deželnim služabnikom odtegne pasivna volilna pravica. Posl. Majaron je pobijal ta predlog; zanj je glasovalo 27 poslancev, in je bil sprejet. Zbornica je nadalje razpravljala o zimski kmetijski šoli za Gorenjsko. Deželni odbor na merava ustanoviti začasno, dokler se ne posreči kupiti primerno posestvo za šolo, večmesečni tečaj o mlekarstvu (sitarstvu), katerega bo vodil iz Švice semkaj pozvani sirar.

Posl. Ažman se je toplo zavzel za ustanovitev gorenjske kmetijske šole; ob tej priliki je tudi apeliral na vlado, naj pomaga gorenjskim kmetom, da se jim prodajo nekatere planine za primerno ceno.

V seji dne 17. julija je zbornica brez generalne debate odobrila proračun. Daljša debata je bila pri poročilu o zgradbi domobranske vojašnice. Predlog glede prispevka k ustanovitvi višje trgovske šole v Ljubljani je bil soglasno sprejet. S to sejo je deželni zbor zaključil letošnje zasedanje in s tem tudi tekočo šestletno funkcijsko dobo. Koncem seje je deželni glavar podal kratek pregled delavnosti deželnega zbora in se zahvalil vladi in poslancem za njih podporo.

(V koroškem deželnem zboru je bilo v seji dne 15. t. m. na dnevnem redu poročilo stavbnega odseka o izrednih stavbenih stroških pri deželnih cestah v tekočem letu, ki znašajo 59.770 kron; ta svota je bila sprejeta v proračun. Poslanec Lemisch je poročal o olajšavah pri kuhanju žganja, ki je davka prosto, in je stavil radi tega poseben predlog, katerega je zbornica sprejela. Posl. Steinwender je poročal o predlogu glede vodnih zgradb; več rek je nujno potrebno urediti ali zagraditi z nasipi, med temi Dravo, Glino, Krko. Istotako bo treba urediti več gorskih potokov in hudournikov, ki napravijo s poplavi veliko škodo. V seji dne 16. t. m. je bilo na dnevnem redu med drugim poročilo glede zgradbe električne železnice iz Celovca v Himmelberg.

Dopisi.

Gorica pri Rečici. Učiteljsko društvo za gornjegrajski okraj je zborovalo dne 13. m. m. na Gorici pri Rečici. Vkljub spremenljivemu vremenu se nas je zbralo lepo število članov, pa tudi nekaj gostov bilo je prisotnih. Po običajnem pozdravu predsednikom so se prečitati razni dopisi, se je o teh debatiralo in nato je nadučitelj g. Klemenčič iz Rečice predaval: Dolžnost učitelja glede zdravstvenih razmer v šoli.

Marsikaj je gospod predavatelj povedal, kar je ne samo učiteljem ampak, kar bi bilo tudi staršem prekoristno. Dobro preiščena razprava ima mnogo zlata vrednih migljajev, kako gledati na zdravje otrok, in nam je le žal, da niso bili starši navzoči pri tem referatu, gotovo bi jim hodilo prav pri vzgoji svoje mladine.

Sledilo je poročilo o zborovanju XIII. skupščine „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“, ki je bilo v Binkošti na Bledu. Poročevalca sta bila gg. Koobek in Šijanec.

Sprejele so se resolucije, vse ednoglasno:

1. Za naše liste prične se agitacija, zlasti za „Popotnik“, na katerega naj bode vsaj vsaka šola naročena.

2. Z ozirom na notico v „Slovencu“, v kateri se trdi, da je liberalno „jungovsko“ učiteljstvo našega okraja osnovalo „Kmečko društvo“, izjavljamo, da nismo učitelji osnovali tega društva, pač pa smo pripravljeni podpirati to in vsako kmetom v resnici koristno društvo ali drugo tako napravo.

3. Učiteljstvo gornjegrajskega okraja, zbrano pri zborovanju, dne 13. junija 1901 izraža napram postopanju nekaterih, nam neprijaznih oseb svoje največje ogorčenje, da isti zlorabljajo proti našemu stanu nerazodne kmete, dotičnim kmetom in našemu stanu v škodo.

V utemeljevanje te resolucije bodi omejena zadeva Praprotnik-Veninšek.

Posestnik Veninšek je bil nahujskan, naj toži velezaslužnega nadučitelja, g. Praprotnika, na deželni šolski svet. Nekdo — dobro znana oseba — je sestavil in napisal ovadbo in jo prinesel Veninšku, naj podpiše. Ta nič hudega sluteč in ker ni znal v nemščini pisanega spisa prečitati, je seveda podpisal.

Praprotnik je zvedel za to reč in je Veninška tožil pri sodišču radi razžaljenja in obrekovanja. Pred sodiščem je Veninšek s solznimi očmi prosil Praprotnika odpuščanja, češ, da je zapeljan k temu početju. Obžaloval je in preklical vse. Praprotnik videč, da je bil mož res zapeljan in bi dobil do tri mesece zapora ter da bi imel še velike stroške — je odpustil nahujskanemu kmetu.

Naši nasprotniki sami ne stopijo odkrito nam nasproti, pač pa vedno dobe ednega ali drugega kalina, ki se jim vsede na limanice in tega potem pošiljajo proti nam v boj. Oni šuntajo nerazumno ljudstvo proti nam, sami pa se lepo skrivajo za hrbet kmetov. Ali je to možko? Učiteljstvo nikdar ni bilo nasprotno kmetom, pač pa mu rado pomaga, kjer mu le more. Zato je dovolj dokazov.

Razgovarjali smo se nato še o nekaterih zadevah, ki so pa bolj lokalnega pomena, in nato je predsednik zaključil zborovanje.

Po zborovanju nas je izborna pogostil nadučitelj goriški g. Žagar, ki je ta dan slavil svoj god in ob ednem tudi dvajsetletnico bivanja na Gorici in desetletnico nadučiteljevanja.

Dobili smo tudi nekaj pismenih pozdravov in brzojavko iz Velike Gorice na Hrvaškem, od dveh na splavu se nahajajočih prijateljev šolstva in učiteljstva, od Praznika in Petrina.

Našemu društvu je pristopilo že čez 20 podpornih članov in to v zadnjem času, ko nas naši nasprotniki napadajo in blatijo po svojih listih in pa med ljudstvom. Ljudstvo jim ne veruje slepo, ampak se o vsaki reči prepriča — in vidi, da tudi oni marsikaj lažejo in obrekujejo — in da tudi pri njih ni vse zlato, kar se sveti.

Iz gornjegrajskega okraja. Kakor smo že poročali v 51. šte. našega lista, je ustanovni zbor „Slovenskega kmetkega društva za gornjegrajski okraj“ nepričakovano lepo uspel.

Zbrala se je množica ljudstva čez 200 samih čvrstih korenjakov kmetov iz obeh dolin našega okraja, iz Savinske in Zadreške. Prišli so možje samostojni, od nikogar odvisni, možje, kateri delajo tako, kakor jim pravi njihova vest in njihova prosta volja, njihov razum. Našteli smo pa tudi nekaj takih, ki ne morejo ali ne smejo samostojno misliti, ki so le podrepaniki drugih. Prvi so prišli poslušat govornike in se prepričati, ali bode novo društvo res kaj vredno, ali bode njim kmetom v korist ali ne. Drugi pa so bili poslani na shod, da bi rogovili in vsaki reči nasprotovali, če bi tudi ista bila dobra in da bi s tem razgnali shod. Sili se nam vprašanje, zakaj pa tisti niso prišli na shod, kateri so poslali nerazodne ljudi razpor in nemir delat? Zakaj niso sami prišli, saj je shod bil vsakomur prost, bodisi kmet, rokodelc, učitelj, duhovnik ali kaj drugega?

Shod je otvoril v navzočnosti gospoda vladnega zastopnika nadkomisarja pl. Lehmana predsednik osnivalnega odbora Martin Zidarn, veleposestnik v Šmartnu. Povedal je v kratkih

besedah pomen novega društva, v katerem naj bi se združili vsi kmetje, ker le tedaj bodo lahko kaj dosegli, ako bode složni. Vsi stanovi se družijo, ali kakor se pravi v tujem izrazu, se organizujejo, zakaj pa bi se kmet ne?

Kmet s kmetom! Vsi za ednega, eden za vse!

Nato je g. Pustoslemšek, not. koncipijent v Gornjemgradu — naprošen od osnivalnega odbora — razložil pravila, posebno še točko o namenu in pomenu društva.

Nekateri rogovileži so začeli po načrtu zabavljati in delati nemir — pa takoj jih je vladni zastopnik zavrnil, in morali so molčati. Žalostni, da se jim ni posrečil naklep, so ostavili kakih 20–30 sobo, v kateri se je zborovalo in so zunaj po dvorišču kričali in rogovili, da je vladni zastopnik parkrat moral iti ven in jih opominjati, naj mirujejo. Končno so vendar uvideli, da ne bode nič z razgnanjem shoda, nekaj jih je odšlo domov ali v druge gostilne, drugi pa so šli nazaj v sobo, ter so mirno in tiho poslušali razne govornike.

„Nekaj o sadjereji.“ Govoril je prav poljudno nadučitelj mozirski, g. Praprotnik, znan strokovnjak v tej zadevi. Prinesel je seboj razna nazorila, na katerih je vse pokazal natančno in nazorno, tako, da ga je moral vsakdo razumeti, kdor ga je poslušal.

Precej dolgo predavanje je vse navzočnike tako zanimalo, da je ves čas bilo vse tiho v sobi in da je vse z vidnim zanimanjem poslušalo.

Posestnik Ivan Lipold iz Mozirja je govoril o točki: „Alista naša državna poslanca storila to, kar sta nam pred volitvijo obljubila?“

V jedernatem govoru je dokazal, da nista, in je predlagal nezaupnico, poslancema Berkau in Žičkarju.

Kmetje, ki so že med govorom krepko pri-trjevali, so nato soglasno sprejeli predlog, da se obema imenovanima poslancema izreče nezaupnica.

Govor o položaju kmetov, zlasti v gornjegrajskem okraju, se preloži na drugo zborovanje, ker je dotičnik, ki je name-raval o tem razpravljati, bil odsoten in sicer na splavu daleč v Slavoniji.

Sprejemali so se novi člani in lepo je bilo videti, kako so pristopali mož za možem.

Do 150 članov je takrat pristopilo in sedaj se še vedno oglašajo novi člani, tako da ima „Kmečko društvo za gornjegrajski okraj“ že sedaj, ko še eden mesec ne obstoji, čez 200 rednih članov.

Volitev odbora je imela sledeči izid: soglasno so bili izvoljeni od osnivalnega odbora predlagani, in sicer predsednikom Martin Zidarn, veleposestnik in namestnik načelnika okrajnega zastopa v Šmartnem; podpredsednikom Franc Kolenc, posestnik in župan na Ljubnem; tajnikom Ivan Lipold, posestnik v Mozirju; blagajnikom Anton Kolenc, posestnik v Gornjemgradu; odbornikom pa Anton Matjaž, posestnik v Novistihti; Janez Grobelnik, posestnik na Rečici; Ivan Štiglic, posestnik v Radmirji; Jože Praznik, posestnik v Lačji vasi; Anton Levar, posestnik v Bočni. Namestniki so: Franc Remic, posestnik v Šmartnem; Feliks Tribuč, posestnik v Mozirju; Jakob Breznik, posestnik v Zlaborju; Jože Praznik, posestnik v Kokarjih. Pregledovalca sta: Franc Irner, posestnik na Trnovcu; Ivan Grabnar, posestnik v Šmartnem.

To so možje — značajni — pa nikaki k-movci. Vsak, komur so razmere v našem kraju znane, mora pripoznati, da so to sami pošteni ljudi od nog do glave, katerim se ne more niti najmanjša slabost očitati, in katere spoštuje vsakdo.

Nasprotniki „Kmečkega društva“ trdijo, da je to društvo brezversko in bogve kaj še. Prosim te, dragi kmet, ki poznaš te možake, povej ali niso ti možje, kateri so na čelu „Kmečkega društva“ katoliški veri udani in zvesti? Ker pa se slepo ne klanjajo duhovnikom v političnih zadevah in delajo le po svoji vesti in svojem prepričanju — zato jih pa isti grdi.

Sklenilo se je še, naj merodajni faktorji, delujejo na to, da se pupilarni denarji nalagajo v „Južnoštajarski hranilnici“, ne pa, kakor se je

dosedaj godilo navadno v kakem nemškem denarnem zavodu. Tudi naš okraj je med onimi petimi, ki so osnovali „Južnoštajarsko hranilnico“ in jamči za njo, zakaj bi se tedaj denar iz našega okraja ne nalagal v tem domačem zavodu!

V najlepšem redu se je nato zaključil prvi zbor „Kmečkega društva za gornjegrajski okraj“. V kratkem se bodo priredila poučna predavanja v Mozirju in Št. Janžu, h katerim bo imel vsakdo pristop.

Narodno-gospodarske novice.

Pouk, kako se hmelj pravilno obira, suši in shranjuje.

Južnoštajarsko hmeljarsko društvo si šteje v svojo dolžnost, da poučuje hmeljarje, kako se naj hmelj pravilno obira, suši in shranjuje. Pri tožba hmeljskih kupčevalcev in barantavcev, da Savinčani ne vedo pravilno spravljati hmelja, je občina in tudi utemeljena. Slabo spravljeno blago se pa tudi slabše plačuje — in resnica je, da bi našim hmeljarjem lahko padel marsikak petak, desetak, petdesetak in celo stotak več v žep, ako bi itak dobro blago skrbneje spravljali. Naš hmelj ima že dobro ime in radi ga kupujejo; sedaj ga večinoma pomešajo z drugim finim hmeljem ali ga pa tudi samega prodajajo za drag denar, a pod tujim imenom. Sčasoma moramo k nam tudi pivovarje privabiti, da pride potem naš hmelj naravnost v roke tistega, kateri ga potrebuje — in ne še le v roke posredovalca, kateri tudi mora imeti svoj dobiček. Ta dobiček ostal bi lahko tudi pri nas. Med slabo in dobro spravljanim hmeljem je pa še drugi razloček. Ako imaš lepo blago, ne bode ti treba hmelja ponujati — kupec bo prišel sam in ti mu boš narekoval ceno; slabo spravljeno blago moraš pa sam ponujati in ako najdeš kupca, naredi on sam ceno. Kdo je na boljšem?

Nasvete, katere boče hmeljarsko društvo Savinčanom tukaj navesti, so nasveti skušenih hmeljarjev in kupčevalcev, kateri so tudi deloma udi društvenega odbora. Uvaževanje teh nasvetov bo vsakemu v lastno korist!!

I.

Predno začneš hmelj obirati, imej skrb, da se skrbno osnažijo vsi prostori, v katere pride hmelj. Očedi stene in strop vsake pajčevine in prahu, pometaj tlak in stopnice po kozolcih in dilah in drugih prostorih, kjer bodeš hmelj sušil. Človeka kar groza obletava, ko vidi, kako malo marni so še v tem oziru naši ljudje. Kurje blato, perje, seno, slama in druge smeti se nahajajo obilokrat med hmeljem. Snažnost je torej vsakemu hmeljarju nujno potrebna.

II.

Kdaj je hmelj dozorel? Hmelj je dozorel, ako zašumi, če ga med prste vzameš; hmelj je dozorel, ako je dovolj čvrst — ne mehek, kakor zelena trava.

III.

Kako se hmelj obira? Vsaka hmeljska bučka naj se posamezno odtrga in naj se ji pusti majhen pecelj ali „stingel“, ker se drugače posušena bučka zdrobi. Ne pusti toraj, da se celi grozdi trgajo ali da se hmelj kar molze ali „cufa“, tako, da se bučke kar zdrobijo in z listjem pomešajo. Pazi tudi na to, da se hmelj popolnoma in čisto obere in da se bučke ne mečejo po tleh in poteptajo. Ako vidiš in slišiš, da bode obilo hmelja, tem skrbneje ga spravlja. V tem slučaju si namreč kupec izbira le najlepše blago. Nasprotno se pa kupec v slabih letinah manj za to briga, kako je hmelj spravljen — ampak je vesel, da ga sploh dobi. Ne pusti, da obiralci na polju stlačijo preveč hmelja v edno vrečo in tudi predolgo na kupu ga ne pusti. Po dežju zmočen hmelj naj pride takoj na lese in v sušilnico.

IV.

Obrani hmelj pride torej na lese. Lese je navadno 2 metra dolg in 1 meter širok lesen okvir, kateri je prevlečen z neko tanko tkanino ali pa z ločjem. Na tako leso pride približno $\frac{1}{4}$ škafa hmelja razprostrtega. Predno pride leso v sušilnico, se mora hmelj še skrbno sortirati, to se

pravi, na lesi naj ostane le ednolično blago. V to svrhu je treba vse predolge in rujave bučke izbrati in posebej sušiti. Plesnive bučke naj se pa zavržejo. Samo ob sebi se pač razume, da se odstrani tudi perje, trava in druga nesnaga.

V.

Kako se hmelj suši? Hmelj na solncu sušiti se nikakor ne priporoča; solnčni žarki vzamejo hmelju lepo zeleno barvo. Kdor nima sušilnice, naj svoj hmelj suši na takšnih krajih, kjer je veliko prepiba n. pr. na kozolcih, podih, dilah in parnah. Pod streho, katera je z opeko krita, se hmelj posebno lepo suši; treba ga je le na dva prsta na debelo nasuti in večkrat premešati. Najboljše so seveda umetne ali kurilne sušilnice. Pri teh pa pazi na sledeče:

1. Vročina v sušilnicah ne sme nikdar znašati več nego 40° R.

2. V prezakurjeni sušilnici postane hmeljeva moka rudečkasta, namesto svetlo-rumena.

3. Začetkoma, ko pridejo lese v sušilnico, treba je dobro zakuriti in vsa okna in vrata odpreti in sicer tako dolgo, da se hmelj znebi največje mokrote.

4. Ko se je to zgodilo, se polagoma zapirajo okna in vrata — a vedno je skrbeti, da je v sušilnici preprih, ker drugače zgubi hmelj svojo svetlo-zeleno barvo in postane rujav.

5. Hmelj se ti tudi pokvari, ako daješ lese preblizu kurilnih cevi.

6. Ker je v sušilnici zgoraj veliko bolj vroče, nego spodaj, treba je zgornje lese menjavati s spodnjimi.

7. Ako si iz svojega stanovanja narediš sušilnico, pazi, da bodeš cev za dim napeljal tako visoko iz okna, da ti veter ne bode mogel pognati dima nazaj v sušilnico; po dimu dobi hmelj posebni duh.

VI.

Kdaj je hmelj zadosti suh? To vprašanje je prav imenitne važnosti. Slučaji, da je hmelj premalo suh, so veliko številnejši, nego nasprotni. Premalo osušeni hmelj se ogreje ter se, ako se mu kmalu ne odpomore, popolnoma pokvari. Minolo leto je bilo v tem oziru jako nesrečno. Vohče velja pravilo: hmelj je zadosti suh, ako se rebro sredi bučke ne cepi, ampak se odlomi, kadar bučko razkrojiš. Pri tem pa je paziti zopet na sledeče: Ako pride hmelj iz sušilnice na prav značne kraje, recimo na kozolce in dile, potem je dobro, ako se hmelj ne posuši popolnoma; hranjuješ pa hmelj, ko si ga vzel iz sušilnice, v pritličnih, bolj vlažnih ali mokrotnih prostorih, potem se priporoča, da se hmelj popolnoma posuši. V prvem slučaju treba je hmelj večkrat z grabljami prezračiti.

VII.

Kaj je storiti, ako pride hmelj iz sušilnice?

1. Ako pridejo lese iz sušilnice, zlagaj edno na drugo, ter jih pusti 12 ur stati. V tem času namreč hmelj nekoliko odogne, to se pravi, on se navleče zopet nekoliko mokrote.

2. Ne mešaj hmelja na lesah z roko, ker ga preveč zdrobiš.

3. Po preteku 12 ur sortiraj hmelj vnovič; lepo zelen, lepo rumen in rujav hmelj pride na posebne kupe. Hmelj postane tako ednoličen, kar posebno zahtevajo kupčevalci in kar hmelju ceno zdatno poviša. Tu naj se pové, da je začetkoma obrani in posušeni hmelj vedno bolj zelene, pozneje ali v dežu obrani hmelj pa vedno bolj rumene barve.

4. Iz les pride hmelj na kupe in sicer najbolje v temne prostore.

5. Na kupih ležeči hmelj se mora začetkoma vsak dan skrbno pregledovati. V ta namen si je treba rokave visoko zavihniti in potem sežeš globoko v hmeljski kup ter ga rokovel prineseš na svetel kraj. Ako vidiš, da je hmelj še premalo suh, ga je treba prezračevati.

VIII.

Kdaj se naj hmelj spravlja v vreče ali v bale?

1. Hmelj se baše v vreče, kadar ni preveč, pa tudi ne premalo suh.

2. Presuhi hmelj se ti pri basanju popolnoma razdrobi; počakati je treba, da odogne. Škropiti ga z vodo, tega pa nikakor ne stori, ker si lahko pokvariš vse blago. To škropljenje prepusti kupcu!

3. Pri deževnem vremenu naj se basa zelo suh, pri lepem vremenu manj suh hmelj.

4. V edno balo daj do 70 kg. hmelja.

5. Pred basanjem obrni vreče, pretresuj in preprhaj jih, odstrani staro hmeljevo moko in druge smeti.

6. V edno balo dajaj le hmelj edne vrste; ne mešaj toraj hmelja!

7. Ne dajaj med popolnoma suh hmelj manj suhega, ker se ti lahko pokvari vsa bala.

8. Med novi hmelj ne dajaj starega!

9. Dajaj v bale le hmelj, ne pa tudi peska, kamenja, opeke, starih cunj itd. Žalibog, da se nahajajo pri nas tako nepošteni hmeljarji, kateri hočejo kupčevalca opehariti. Vseled takih slučajev postali so ti nezaupni in plačujejo hmelj od vsega začetka nižje, kakor bi ga plačevali, ako bi imeli prepričanje, da imajo s popolnoma pravičnimi ljudmi za opraviti. Tako skazi eden nepošten hmeljar ceno hmelja vsem drugim.

10. Pripetilo se je, da so ljudje polne bale zalili z vodo in tako storili očitno goljufijo.

IX.

Kje in kako naj se hranjuje nabasane bale? Napolnjene bale naj se hranjujejo v suhih prostorih; vlažna tla ali vlažni zidovi, katerih bi se bale dotikale, škodujejo hmelju. V vsako polno balo vtakni dva droga ali dve treski v ta namen, da se lahko prepričaš, ali se je hmelj ogrel ali ne. Ako je konica „drola“ ali treske le nekoliko topla, razparati se mora takoj cela bala in — ako potrebno — tudi sprazniti.

X.

Kakšni naj bodo hmeljski vzorci? Hmeljski vzorci naj bodo pravični ter iz srede kupa vzeti. Kdor pa za vzorec bučke zbira, ta se samega sebe goljufa.

Končno se še znažnost pri obiranju in sušenju in pravičnost pri prodaji hmelja najgorkeje priporoča vsem p. n. hmeljarjem.

Žalec, dne 16. julija 1901.

Voditeljstvo južnoštaj. hmeljarskega društva:

Dr. M. Bergmann l. r.
predsednik.

Anton Petriček l. r.
tajnik.

Politični pregled.

(Spomenik cesarice Elizabete.) Dne 14. t. m. so v Solnogradu v navzočnosti cesarja in bližnjih članov cesarske hiše razkrili spomenik pokojni cesarici Elizabeti. Mnogobrojno navzoče občinstvo, ki je privrelo od vseh strani v mesto k slavnosti, je z navdušenimi klci in s petjem cesarske pesmi, izkazovalo vladarju svojo udanost.

(Za deželnozborske volitve na Češkem) se že vse stranke pridno pripravljajo; Staro- in Mladočehi so se pričeli zblíževati in menijo poslednji omogočiti voditelju Staročehov, dr. Riegerju vstop v deželni zbor s tem, da mu ne postavijo nobenega protikandidata. Edna officialna konferenca obeh strank se je že vršila; gre se pred vsem za ednotno postopanje v vseh političnih in gospodarskih vprašanjih. Gotovo imajo tu Mladočehi na umu v prvi vrsti svoje lastne interese, ker čutijo, da je gibanje med agrarci vedno močnejše in jim utegne biti usodno.

(Ogrski Malorusi) so poleg Slovakov najbolj preganjani narod v Avstriji. Vlada je poskrbela, da se v Budimpešti ne morejo pritoževati, zato je nastavila svoje kandidate, različne kramarje in oderuhe, ki izrabljajo in izsesavajo ljudstvo. Malorusi so se začeli zato trumoma izseljevati; to dejstvo in pa ker ni bilo možno dobiti od njih skoro nikakih davkov več, je napotilo ogrskega kmetijskega ministra, da je začel preiskavo, ki je dognala nečuvne stvari. A vseeno ni verjetno, da bi se Malorusom položaj kaj zboljšal.

(Balkan.) Krvavi dogodki v Stari Srbiji in Macedoniji se ponavljajo še vedno. V Stari Srbiji so Bašibozuki občino Kolašin obstoječo iz 42 vasi popolnoma opustošili in pobili mnogo Srbov. Turški orožniki pa so oplenili in napol razdrli nek star samostan.

(Berolinski mestni zastop) je prišel v veliko nemilost pri cesarju Viljemu. Najprej cesar ni hotel potrditi odbornika Kauffmana županom, sedaj je pa prepovedal izpeljavo električne železnice preko neke ceste. Nadžupan je v tem oziru hotel posredovati pri cesarju, a ta ga ni sprejel.

(Francoski kongregacijski zakon) baje ne bo dosegel popolnoma svojega namena, s katerim ga je vlada predložila, zbornica in nje večina odobrila, namreč odpraviti cerkvene redove. Večina kongregacij se je odločila, vložiti prošnjo za državno priznanje; le jezuitje so sklenili, da ne store ničesar v doseg državnega dovoljenja, ker vedo, da bi nič ne dosegli. Zato se bodo izselili.

(Španija.) V ministristvu je nastala kriza. Finančni ter minister za mornarico odstopita; istotako je izpraznjeno mesto notranjega ministra.

(O zvezi med Rusijo in Japonsko) so prinesli zadnji čas razni listi več poročil. Po mnenju mnogih diplomatov zahtevajo najnovejši dogodki od Japonske, da se združi z Rusijo. V dokaz, kako je ta vest še negotova, dostavljamo, da so prinesli londonski listi pred par dnevi brzojavko, ki javlja, da je ruska vlada izdala ukaz železniškim upravam, naj bodo pripravljene, da bodo mogle v kratkem času odpremiti čete, ker je vojna z Japonom pred durmi — — —

(Vojna v Južni Afriki.) Kitchener name rava poslati več pešpolkov domov, zato pa bi rad dobil več novih konjeniških polkov. Doslej Angleži niso dosegli še nikakega odločilnega uspeha, dasi traja vojna že nad 20 mesecev. Kitchener je poslal generala Frencha v Kaplandijo, ali ta ni dosegel tekom 4 tednov nikakih uspehov. Buri imajo orožja in vsega dovolj; ker se zdaj bliža v Južni Afriki pomlad, tudi radi krme za konje Buri niso v zadregi. Angleški ministrski svet je sklenil, da porabi najskrajnejša sredstva, da uniči Bure. Ti pa so zato sklenili, da ustrelje vsakega angleškega častnika, ki jim pride v pest. Angleži bi zopet radi nakupili po Ogrskem okrog 2000 konj za južno Afriko.

(Kitajska.) Princ Čung je odpotoval dne 13. t. m. v Nemčijo, da potolaži jezo nemškega cesarja radi umora poslanika Kettelerja. — Po gajanja evropskih poslanikov s kitajsko vlado še vedno ne morejo zaznamovati nikakega uspeha, in je položaj resen. Nekaj časa sem razprave popolnoma mirujejo. Lihungčang je doposlal po slankom nujne pozive, naj predlože popolen načrt mirovnih pogojev; kitajska vlada da je pripravljena sprejeti vse pametne pogoje.

Književnost.

(„Nada“.) Zadnja številka tega hrvatskega lista je prinesla več krasnih reprodukcij slik O. Ivekovića in C. Medovića, ki so bile razstavljene meseca maja v slikarskem paviljonu v Zagrebu. Ista številka prinaša tudi simpatično pisana poročila o naših zaslužnih pokojnikih, umrlih v mesecu juniju t. l., o pisateljici Pavlini Pakovi, pesniku Aleksandrovi in umrlemu slikarju, bogoslovcu Dobnikarju. „Nado“, ta naj lepši hrvatski ilustrovani list, priporočamo toplo vsem našim razumnikom, ki ljubijo hrvatsko knjigo.

Razne stvari.

(Spomenik Radu Lopašiću), hrvaškemu zgodovinarju so razkrili v nedeljo v Karlovcu, rodnem mestu pisateljevem. Slavnost je bila veličastna; mesto Karlovec je priredilo manifestacijo hvaležnosti svojemu najboljšemu sinu. Spomenik je delo mojstra Rendića.

(Poljaki v Berlinu.) Poljska društva v Berlinu se vedno množe. Sedaj je v Berlinu 35 poljskih društev, 10 poljskih društev pa je v berlinski okolici.

(Lov na anarhiste v Italiji.) Italijanska vlada je hudo za petami anarhistom. V Rimu so zaprli nevarnega anarhista Pallerinija, v Rimu in v treh drugih mestih v gornji Italiji je policija razkrila štiri nove anarhistične družbe. Več tujih policistov je odšlo v Ameriko zasledovat anarhiste.

(Ženski čudak.) Neka firma za stavbo ladij v Marseilli izdeluje sedaj za grofico Montagne podmorski parnik. Grofica pravi, da se ji je svet tako pristudil, da hoče v tem parniku živeti — pod vodo. Vozila se bode 75 čevljev pod morsk gladino, kjer vlada tudi ob največjih viharjih mir.

(Zrakoplov s krmilom.) Dne 12. t. m. so doživeli Parizani velikansko začudenje. Nad seboj v zraku so nakrat začuli nekaj ropot velikega avtomobila, razločili so tudi visoko nad seboj zrakoplov, ki je imel obliko smodke, pod njim pa je visela lahka košara. V tej košari sta sedela dva možka, ki sta vodila zrakoplov na desno in levo, naprej in nazaj, kakor se jima je zljubilo. Izumitelj tega zrakoplova je mladi inženier Santos Du-

mont, kateri je hotel najprvo sam poskusiti, ali se mu je iznajdba popolnoma posrečila. Zrakoplov gonil motor s petrolejem, vodi ga pa Dumont s po močjo vrvi. Vse se je srečno izvršilo, edenkrat se je odtrgala leva vrv, a ko je Dumont to popravil, je vodil svoj zrakoplov še dvakrat okrog Eiffelovega stolpa in potem nazaj, prav na ono mesto, kjer je šel zrakoplov v zrak. Dne 13. t. m. so poskusili zrakoplov iznova; ali vožnja se ni decela posrečila ker je bil hud veter. Ako se tretjič posreči, dobi izumitelj 100.000 frankov nagrade, katere je razpisal posestnik tvornice Henrik Deutsch de la Meurthe.

(V levih.) Najrajši trešči v hraste, jelke ali hoje, najmanjkrat pa v buke. V nekem gozdu je bilo 7/10 vseh dreves bukev, vendar ni treščilo v nobeno bukev, pač pa tekom enega leta 56 krat v hraste in 24 krat v hoje. V nevihti je najvarnejše pod nizko bukvjo. Dreves s suhimi vrhovi se je izogibati. V gozdu sredi dreves je varnejše kot sredi prostega polja.

(263)

Izjava.

Podpisani obžalujem, da sem gospoda An dreja Preskerja, posestnika v Čretu pri Celju in bivšega občinskega tajnika na Teharjih z razširjanjem neresničnih govorov pred in po občinski volitvi na Teharjih, razžalil in mu s tem krtil čast ter mu škodoval na ugledu.

Zaradi tega ga prosim odpuščenja z obljubo, da ne bom več proti njemu in tudi ne proti slovenski stranki v Teharjih deloval.

Jakob Kresnik, po domače Kandol, privržnik v Kresnikah.

(266)

Izjava.

Vse žaljive besede, katere sem govoril o gospodu Karolu Sivka, tovarniškem uradniku v Zidanem mostu glede dogodkov v noči od 29. na 30. rožnika t. l., prekličem na podlagi sedanjih zanesljivih izjav kot neresnične, jih obžalujem ter prosim zaradi tega gospoda Karola Sivka odpuščenja.

Alojzij Mihelič,

bivši paznik cementnih jam v Zidanem mostu.

(264) 3-1

Deček

kateri ima veselje do čevljarske obrti, se takoj sprejme. — Kje, pove upravništvo tega lista.

(267) 3-1

E. SCHMARDA

oblastveno potrjena potovalna pisarna v Ljubljani

Dunajska cesta št. 6 (v Šobrovi hiši)

Izdaja voznih listov tu- in inozemskih železnic in sicer: listov za navadne vožnje, za vožnjo tje in nazaj, za okrožna potovanja, priredi tudi romarske vlake itd. Izdaja voznih listov za vse razrede v Avstriji konces. francoskega parobroda „Compagnie Générale Transatlantique v Parisu“, katerega parobrodi iz Havre-a v Newyork naravnost brez prelaganja vozijo.

Dva učenca

oziroma enega praktika iz poštenih rodbin sprejme takoj

Anton Kolenc, trgovec v Celju.

Kmetje, pozor!!

Mlatilni stroji

se dobivajo prve vrste od 50 gl. naprej in sicer taki, ki ga dva moža lahko ženeta pri M. Kostainšek-u na Dolu pri Hrastniku, Štajarsko. (268) 1

Pri „Posojilnici“ in „Južnoštajarski hranilnici“ v Celju se odda (262) 1

služba kontrolorja in hišnega upravitelja.

Plača po dogovoru. Prošnje naj se pošiljajo do 15. avgusta 1901 na načelstvo posojilnice oz. ravnateljstvo „Južnoštajarske hranilnice“ v Celju.

Postrežba točna in solidna!

Trgovina

norimberško-galanterijske drobne in kramarske robe na veliko

Peter Kostič

v Celju, Glavni trg št. 2 (Štajarsko) priporoča g. trgovcem in preprodajalcem sledeče:

Britv., nože, vilice, žepne nože, pince, škarje, žlice, različne igle, naprstnike in šila, česalnike, mila, parfem, masti za brke. Gumbi iz kovine in kosti, broše, mošnjice za denar, pasove, biče in bičala, svinčnike, radirke, črtilo, pečat, kamenčke, tablice in škatle za solarje, držala za peresa, knjižice, pisarni in kancelijski papir, barvani in svileni papir, papir v mapah in škatljah, zlato peno, papir za cigarete, zavitke, torbe za učence, škatle za peresa in držala, lončene, lesene in porcelanaste pipe, ustnike, cevke za cigarete in smodke, krtače za zobe, za lase in obleko, očala, tehtnice za vino in žganje, termometre in barometre, dreto, špaga, šmis, pipe za sode, košare, harmonike, ogledala v plehu in lesu, meterske mere, balončke itd. — Nadalje: srajce, bele in lovske, spodnje hlače, ovrtnike, manšete, poyoje, žepne robce, čipke, mašne, kravate, pavolo, belo in barvano, sukanec v štrencih in špulah, sukanec za kvačkanje, širance, močne, volnene in svilene trake, različne žnore, kapice, rokavice, solčnike in dežnike, podveze in naramnice, molke, podobice, križe, svetinje in sv. slike itd. itd. itd.

Končno: Vsakovrstne igrače iz lesa, pleha in gumija, puže v vozičkih itd.

Vse po najnižjih trgovskih in kramarskih cenah.

Naročbe se razpošiljajo strogo in točno s prvo povratno pošto.

Postrežba točna in solidna!

Učenec

iz dobre hiše, slovenskega in nemškega jezika zmožen, s dobro šolsko izobrazbo, sprejme se takoj v trgovini manufakturnega in špece-rijskega blaga.

(261) 3-2

L. Schwentner na Vranskem.

Kdor si želi ohraniti svoj vinograd v dobrem stanju, in kdor želi imeti od njega kolikor mogoče največ haska, istemu bode zelo dobro služila knjižica

„Vinogradniki!“

— čuvajte vinsko trto! —

Spisal Ant. Kosi, učitelj in vinogradnik v Središču.

Delce, ki je izšlo ravnokar, se naroča pri njega pisatelju g. Ant. Kosi-ju v Središču, pri W. Blanke-ju v Mariboru in v Ptuj ter pri Dr. Hribar-ju v Celju. Cena: 1 komad 50 vin. s poštnino vred. Pri večjem naročilu se cena zdatno zniža.

Pošilja se le proti predplačilu. (267) 10—1

Trgovskega pomočnika in učenca

(255) 2—2

sprejme pod navadnimi pogoji z dnem 16. septembra t. l. Josip Berlisg v Rogatcu Štajarsko.

Vožne karte in tovarni listi v

AMERIKO

Kralj. belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV. Wienergürtel 20 ali pa

Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

Krepkega učenca

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, kateri
ima veselje do kamnoseške obrti, sprejme v uk pod
ugodnimi pogoji

Vinko Čamerlik

(239) 5-5

kamnoseški mojster v Celju.

Ovčjo volno belo

dolgo in oprano, kupuje Dragotin Hribar v Celju,
kamor naj se pošljejo ponudbe in vzorci.

Na prodaj je pod jako ugodnimi po-
gji opuščen vinograd z
veliko, zidano hišo in krasno
lego; obdan s kolosekom in gozdi v priličnem
razmerju 10 oralov, ki bi se dal na novo zasa-
diti z ameriškimi trtami in bi donesl jako
lep donesek. Isti leži v občini Vel. Dolina okraj.
sodišče Kostanjevica, oddaljen od Brežic dobri
2 uri. Natančnejša pojasnila daje notar Hudovernik
(254) 2-2 v Kostanjevici.

Stiskalnice za sadni mošt za vinski mošt

s čvrsto delujočimi dvojnimi stiskali ter z urav-
nanjem pritiska „Herkules“, zajamčeni najvišji
učinek do 20%, večji nego pri vseh drugih sti-
skalnicah.

Hidravlične stiskalnice.

10-3 Mlini za sadje in grozdje. (222)

Robkalnica za grozdje
(Abbeer-stroj).

Popolne priprave pri
pridelovanju mošta,

stalne in premične.

Stiskalnice soka, mlini

za jagode in priprav-

ljanje sadnega soka.

Priprave za sušenje

sadja in sočivja, stroji

za lupljenje in rezanje

sadja.

najnovejša samodelna

patentovana škropil-

nica „SYPHONIA“

za škropljenje trsa in

rastlin zoper krvavo

uš, izdelujejo ter po-

šiljajo z jamstvom spe-

cialitete v najnovejši,

najzvrstnejši,

najuporabnejši in pri-

pripoznani najboljši, odlikovani

sestavi

PH. MAYFARTH & CO.

c. kr. priv. tovarna kmetijskih strojev, livarna že-

leza in parne fužine.

Dunaj, 11/ Taborstrasse Nr. 71.

Odlikovane z več 450 zlatimi, srebrnimi in br-

nasnimi svetinjami.

Obširni katalogi in številna priznana pisma zastoj.

Zastopniki in preprodajalci se želijo.

Tovarniška zaloga!

(242) 4-3

Najslavnejša

Puch-kolesa

ter druga pa vredna kolesa z garancijo po 80 gld. in še ceneje
pod ugodnimi plačilnimi pogoji.

Lastna popravljalnica.

Bogata zaloga vsakovrstnih kolesnih del in potrebščin. Postrežba točna in kulantna.

JOSIP ŠIRCA, Žalec.

IVAN SCHINDLER

Dunaj, III. Erdbergstrasse št. 12.

raspoložljiva gratis in franco kataloge v slovenskem je-
ziku z več kakor 400 slikami o vseh vrstah aparatov
za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo, vi-
narstvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod.

Za reelno postrežbo se garantira.

Ugodni plačilni pogoji.

Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER

ces. kralj.

(161)

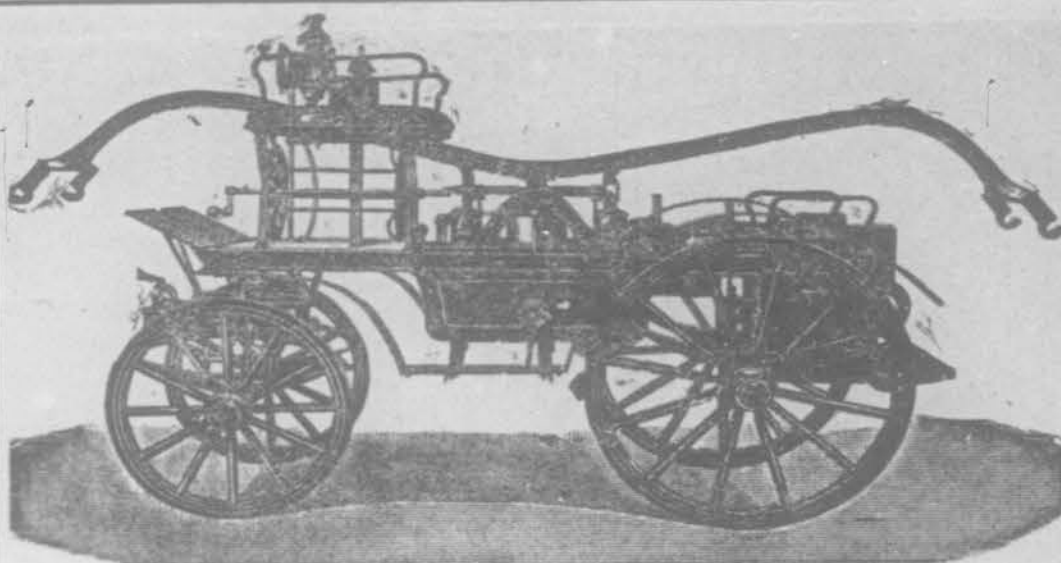
privilegirani lastnik

Dunaj, III. Erdbergstr. št. 12.

Na slovenska vprašanja se odgovarja slovensko.

(155)

Svoji k svojim!

Podružnica Zagreb.

C. i kr. priv. tvornica

brizgalnic, cevi in

kmetijskega orodja

R. A. SMEKAL

v Čechu na Moravskem

podružnica Zagreb

nudi sl. gasil. društvom

brizgalnice vsake vrste s

patentom proti zmrzlini

cevi in opreme. Posest-

nikom kmetijske stroje

ter peronospora-škropil-

nice, slednje po 22 kron

komad franko vsaka

pošta. Plečila tudi na

obroke. Prekupcem zna-

ten rabat.

Svoji k svojim!

ANTON KOLENC

trgovec v Celju

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“

prilagočena čistiti duhovščini in slavnemu

občinstvu svojo bogata zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na

debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor

vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in ko-

reninice lepo v senci posušene, da lepo zeleno

barvo obdrže, po najvišjih cenah. Kakor: bez-

govno gobo, kamilice, tisočrože, malinsko štopo,

lipovo cvetje, sploh vse rastline, cvetke in ko-

reninice; tudi kupim vsake vrste deželnih pri-

delkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo,

proso, konoplje, laneno seme in ržene rožičke.

Ob času vsako sadje, vse deželne pridelke po

najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake

vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in

kuretinjo. Kupim tudi suhe gobe, orehe,

česplje, hruške, itd., vse po najvišjih cenah.

Nadalje kupujem

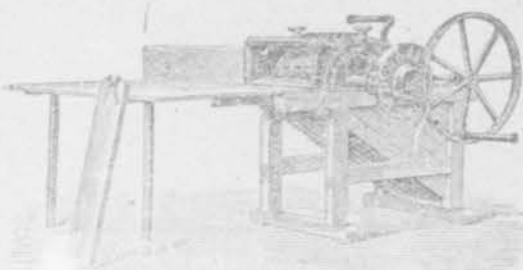
predivo, jagode, marelice, hruške,

črešnje, sploh vse sveže sadje.

Svoji k svojim!

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „Merkur“

Celje, Graške ulice št. 12.

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebščine v največji izbiri.

Opazja na svojo veliko zalogo travert, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščine,
kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah,
cimenta, stavbenih in pohištvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja,
kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Mlatilnice z gepljem in ročne, čistilnice in drugi poljedelski in vino-
rejski stroji iz najbolj slovečih tovarov po zelo nizkih cenah.

Za čas košnje priporočam svoje

izvrstne kose iz najfinejšega jekla

ter vsakovrstne brusne kamne.

Za kose se jamči!

Vabilo na

jamsko veselico v Hudi luknji

v nedeljo, dne 4. avgusta t. l. in vse naslednje nedelje v tem poletju; godba, ples in mnogo zboljšana razsvetljava. Slavna pevka društva in tamburaši se vabijo na izlete v romantično jamo.

Tudi se sprejme krčmar na račun, po stanu rokodelec ali penzionist. — Več poverljivosti Ivan Vivoda v Doliču, p. Mislinje.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s povzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Učenca,

kateri je dovršil ljudsko šolo, sprejme takoj Vencelj Kobau kleparski mojster Celje, Nova ulica št. 11.

(241) 3-4

Rafael Salmič, urar in prodaja zlatnine Celje, „Narodni dom“.

Priporoča svojo veliko zalogo jeklenih, nikelnastih, srebrnih, tula in zlatih žepnih ur.

Prstane, uhanje, zapestnice, priveske, svetinje, križce, medaljone, vsakovrstne verižice za okoli vratu, lorgnon, kratke in dolge za dame in gospode v zlatu in srebru.

Žlice, nože, vilice, tabatiere, nastavki za sadje, cvetlice, vizitnice itd. Velika zaloga optičnih predmetov: očala, naočniki, toplomeri, aneroidi maksimal-toplomeri, tehtnice za vino, žganje, mošt, mleko itd.

Velika izber stenskih ur, budilk in ur z nihalom, najnovejše in najboljše. Pošteno in dobro blago, vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Dveletna garancija za vsako prodano uro.

Nikelnaste ure	od gl. 3.—	naprej.
Srebrne ure	„ 5.—	„
Tula ancre s tremi pokrovi	„ 10.—	„
Zlate urice za dame	„ 13.—	„
„ ure za gospode	„ 20.—	„

Pancer-verižice iz pristinega srebra po 6 kr. gram.

(231) 25-4

Popravila ceno in zanesljivo.

Južno-štajerska hranilnica v Celju, „Narodni dom“

za katero jamčijo okraji: Sevnica, Gornjigrad, Šoštanj, Vransko in Šmarje pri Jelšah za popolno varnost vlog in za njihovo po pravilih določeno obrestovanje do neomejene visokosti, obrestuje hranilne vloge po 4% in pripisuje obresti poluletno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odteguje vlagateljem, tako, da dobé isti popolnoma nad 4% obresti letno.

Izposojuje na zemljiško varnost po 5%.

*Hranilnica posluje s strankami
vsak torek in petek dopoldne.*

Priporoča se ta zavod staršem, varuhom in kuratorjem, da tam vlagajo denarje svojih varovancev in oskrbovancev in taisto zahtevajo pri varstvenih sodiščih.